

Алььонов Олександр

викладач-методист, директор

Саковська Людмила

викладач-методист, методист вищої категорії

Новоушицький коледж Подільського

державного аграрно-технічного університету

смт. Нова Ушиця

ЕФЕКТИВНІСТЬ ОСВІТНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НОВОУШИЦЬКОГО КОЛЕДЖУ ПОДІЛЬСЬКОГО ДАТУ І ШЛЯХИ ЇЇ ВДОСКОНАЛЕННЯ

Сучасне суспільство характеризується швидкими змінами в усіх сферах життя, що особливо впливає на розвиток інформаційного, зокрема й освітнього простору. Простір, де стикаються нові цінності й технології, нові стилі життя, вимагає нових, сучасних освітніх підходів. Гуманізація освіти, її орієнтація на розкриття особистісного потенціалу зумовили виникнення й удосконалення нових освітніх технологій. Тому вимогою сьогодення стає апробація й упровадження інноваційних освітніх технологій у навчально-виховний процес. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року визначає запровадження освітніх інновацій як один із пріоритетних напрямів державної політики в освітній сфері.

В умовах інформаційного суспільства традиційне навчання поступово втрачає свій сенс. Величезний потік інформації, яка старіє швидше, ніж студент закінчує навчальний заклад, вже неможливо вмістити до навчальних програм. Втрачає сенс необхідність перенавантажувати пам'ять студента додатковими знаннями, необхідно навчати молоду людину знаходити їх і користуватися ними. Тому дієвим інструментом поліпшення якості освіти визначають застосування компетентного підходу до освіти, який на перше місце ставить не поінформованість студента, а вміння на основі знань розв'язувати проблеми, які виникають у різних ситуаціях. Щоб навчити цього студентів, потрібно змінити технологію навчального процесу.

Педагогічний колектив Новоушицького коледжу ПДАТУ не стоїть осторонь інновацій освіти. Варто відзначити, що протягом останніх років у коледжі триває інтенсивне переосмислення підходів до організації процесу навчання, колектив долає стереотипи педагогічного мислення, здійснює значні перетворення. Педагогічні працівники коледжу експериментують, апробують та впроваджують нові ідеї, технології, методики. Усвідомлення того, що викладач є організатором освітнього процесу, метою якого є пробудження й підтримання прагнення студентів до пізнання, спонукає викладачів шукати шляхи підвищення інтересу студентів до навчання, урізноманітнюючи його зміст, форми та прийоми шляхом

використання інновацій. Проте питання впровадження інноваційних технологій вимагає системності та серйозного науково-методичного підходу.

Основна мета діяльності закладу – підготовка на основі Державних стандартів висококваліфікованих, конкурентоздатних фахівців, майбутніх громадян, здібних до самонавчання і постійного професійного зростання, які вмітимуть добиватися високих результатів в різних сферах життєдіяльності нашого суспільства.

Педагогічний колектив коледжу працює над науково-методичною проблемою **«Підвищення ефективності навчально-виховного процесу шляхом упровадження інноваційних освітніх технологій»**. Ця проблема була визначена шляхом діагностики рівнів професійної компетенції викладачів і рівнів їхньої готовності до інноваційної діяльності.

Кожна циклова комісія працює над своєю навчально-методичною проблемою:

Соціально-гуманітарних дисциплін: *«Вдосконалення змісту, форм і методів навчання для формування професійних компетентностей студента, розвитку його творчих здібностей, соціальної адаптації»*.

Природничо-математичних та фундаментальних дисциплін: *«Вдосконалення заняття як основної форми навчально-виховної діяльності з метою підвищення рівня знань студентів шляхом впровадження особистісно-орієнтованого підходу, спільної продуктивної та творчої діяльності викладача зі студентами»*.

Спеціальних дисциплін та практичного навчання транспортно-енергетичного відділення: *«Використанням сучасних педагогічних технологій як основи забезпечення високого рівня теоретичного і практичного рівня підготовки фахівців»*.

Спеціальних дисциплін та практичного навчання агроінженерного відділення: *«Формування професійної компетентності у студентів через впровадження інноваційних технологій навчання»*.

Агроекономічних та лісотехнічних дисциплін: *«Інтеграція освітньої інноваційної, наукової та практичної діяльності в коледжі засобами віртуального навчального середовища з метою забезпечення якісної підготовки фахівців агроекономічного та лісотехнічного напрямку»*.

Обираючи науково-методичну проблему навчального закладу і циклових комісій, ми враховували такі чинники, як:

- відповідна фахова підготовка педагогічних працівників;
- створення умов для творчості в індивідуальній і колективній діяльності;
- використання нетрадиційних форм і методів навчання та виховання;
- використання навчального матеріалу різного змісту, виду і форм;
- надання студентові свободи вибору способів виконання навчальних завдань;
- матеріально-технічне забезпечення навчально-виховного процесу;
- науково-методична діяльність, творчі роботи викладачів та майстрів практичного навчання з питань упровадження інноваційних технологій у навчально-виховний процес.

Із метою реалізації головних положень науково-методичної проблеми й упровадження в практику роботи освітніх інноваційних технологій протягом останніх двох років проводяться педагогічні читання на тему *«Шляхи удосконалення проведення заняття. Застосування інноваційних технологій у навчально-виховному процесі»*, вивчено і узагальнено з даної проблеми досвіди роботи викладачів:

- Розвиток критичного мислення та формування моральних цінностей особистості на заняттях української мови та літератури,
- Використання інтерактивних технологій як засіб розвитку творчої особистості студента на заняттях зарубіжної літератури,
- Використання методу проектів на заняттях математики,
- Активізація пізнавальної діяльності студентів на заняттях фізики,
- Інноватика інтегрованого навчання: теорія і практика. Упровадження інноваційних підходів до інтегрованого навчання на заняттях спеціальних дисциплін,
- Національно-патріотичне виховання студентської молоді: досвід, реалії, перспективи.

У практику діяльності педагогічного колективу коледжу активно ввійшли:

- проектні технології, що забезпечують інтеграцію предметних знань і вмінь із різних дисциплін і видів діяльності;
- ігрові технології, які формують навички розв'язувати творчі завдання на основі вибору альтернативних варіантів;
- технології особистісно зорієнтованого, диференційованого навчання;
- інтерактивні технології (робота в групах, метод проектів, «мозковий штурм», «ажурна пилка», «кейс-метод», «акваріум», рольові й ділові ігри, «велике коло», «шкала думок», «бесіда за Сократом», «асоціативний купець», «відкритий мікрофон», вправи-енергізатори, групова дискусія, взаємне навчання тощо);
- технології проблемного навчання.

З упровадженням нових технологій було змінено й саму форму проведення занять. У педагогічній практиці викладачів виникли нові форми занять: заняття-практикум, заняття-пошук, заняття-дискусія, заняття-мандрівка, заняття-панорама, заняття-екскурсія тощо.

Перед сучасним навчальним закладом дедалі гостріше постає завдання адаптації студентів до життя в інформаційному суспільстві шляхом формування відповідних компетентностей у процесі навчання. Щоб стати людиною XXI століття, сучасному студентові необхідно не лише оволодіти базовими комп'ютерними навичками, але й навчитися збирати та аналізувати інформацію, синтезувати нові знання, ефективно співпрацювати з людьми різних культур. Необхідно підвищувати мотивацію до навчання студентів і залучати їх до самостійної (індивідуальної чи групової) дослідницької, наукової роботи на базі комплексного використання інноваційних педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) із метою підвищення якості навчання. Якщо за аудиторно-урочною системою організація освітнього процесу зазвичай проходить за схемою «викладач – підручник – студент», то в умовах сучасного

інформаційного суспільства змінено методика традиційного навчання: вона зорієнтована на застосування комп'ютерних технологій і вносить докорінні зміни в стійку динамічну систему «викладач – студент», замінюючи її на систему «викладач – комп'ютер – студент», або «студент – комп'ютер – студент», або «студент – комп'ютер». Нова схема надає широкі можливості. Комп'ютерні технології відіграють нову роль у навчанні й викладанні, урізноманітнюють навчальний процес, дозволяють студентам співпрацювати з носієм інформації, здійснювати вибір інформації, темп подання, компонувати матеріал і бути активними учасниками процесу навчання. Викладач перестає бути джерелом інформації. Він виступає посередником. Саме тому одним із пріоритетних напрямів діяльності нашого навчального закладу є інформатизація навчально-виховного процесу й упровадження ІКТ у навчально-виховний процес та управлінську діяльність.

Викладачі коледжу разом зі студентами майже зі всіх дисциплін розробили відеопрезентації, створили чимало навчальних відеофільмів, працюють над створенням електронних підручників та посібників, хмарних технологій.

Кожен із застосовуваних інформаційних компонентів має власні засоби й дидактичні можливості, що спрямовані на забезпечення оптимізації процесу навчання. Це дає можливість не лише вивчати світ за допомогою текстів і зображень, а й створити активне кероване комунікативне середовище, у якому здійснюємо навчальний процес.

Перед тим як розпочати роботу з комплексного застосування інформаційних технологій у закладі, було проведено дослідження ефективності використання мультимедійного супроводу навчальних занять, яке засвідчило певні переваги:

- рівень сприйняття інформації студентами зріс майже вдвічі;
- відбувалася індивідуалізація навчання, розвиток творчих здібностей (залучення студентів до створення проектів, презентацій);
- скорочено кількість видів роботи, яка стомлює студентів, викладачі почали використовувати різноманітні аудіовізуальні засоби з метою підвищення активності студентів.

Дидактичні можливості мультимедійних засобів навчання, що використовують на заняттях, можна стисло визначити так:

- посилення мотивації навчання;
- активізація навчальної діяльності студентів, посилення їх ролі як суб'єкта навчання;
- індивідуалізація процесу навчання, використання основних і допоміжних навчальних впливів, розширення меж самостійної діяльності студентів;
- урізноманітнення форм подання інформації, типів навчальних завдань;
- постійне застосування ігрових прийомів;
- забезпечення постійного зворотного зв'язку, можливість рефлексії.

З метою визначення ефективності оптимального використання ІКТ було також апробовано три інструменти інформатизації навчальних занять: два

кабінети інформатики, 5 кабінетів, лекційний зал, які забезпечені необхідним технічним обладнанням, а також використовується персональні комп'ютери, ноутбуки, планшети викладачів та студентів. Декілька років тому на базі лабораторії інформатики було організовано навчальні курси для працівників коледжу «Основи роботи з комп'ютером», які закінчили 78% працівників. Студенти й педагогічні працівники коледжу є активними учасниками програми «Intel® Навчання для майбутнього» і впроваджують новаторські ідеї цієї програми в життя. Програма дає змогу розширити можливості навчального процесу, використовуючи комп'ютер для спілкування, проведення досліджень, створення презентацій і веб-сайтів, пошуку додаткової інформації тощо.

Педагогічна діяльність - це особливий вид соціальної діяльності, що передбачає передавання від старших поколінь до молодших накопичених людством культури і досвіду, створення умов для їх особистісного розвитку і підготовки до виконання певних соціальних ролей у суспільстві.

Список використаних джерел

1. Веремчук А. Організація навчально-пізнавальної діяльності студентів у контексті традиційних та інноваційних технологічних пошуків. *Нова педагогічна думка*. 2007. № 1.
2. Інноваційні педагогічні технології: теорія та практика використання у вищій школі: монографія / І. І. Доброскок, В. П. Коцур, С. О. Нікітчина [та ін.] ; Переяслав-Хмельницький держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих АПН України. Переяслав-Хмельниц. : Вид-во С. В. Карпук, 2008. 284 с.
3. Лисенко М. В. Інноваційна парадигма вищої освіти України за умов переходу до інформаційного суспільства. Київ, 2013. – 16 с.
4. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи : монографія / П. Ю. Саух [та ін.] / ред. П. Ю. Саух. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. 443 с. 8.

